ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

του **Πάρη Μακρίδη**

Το κείμενο αυτό έχει διπλό στόχο: από τη μια να καταγράψει και να αποτιμήσει τα γεγονότα του Νοέμβρη, όσον αφορά τις εθνικιστικές καταλήψεις στα σχολεία και την απάντηση του αντιφασιστικού κινήματος. Από την άλλη, να κάνει μια κριτική σε θέσεις που εκφράστηκαν στο site της Iskra για το συγκεκριμένο ζήτημα, θέσεις που έχουν συνολικότερες προεκτάσεις για το πώς βλέπει αυτός ο χώρος (ο χώρος του Αριστερού Ρεύματος και της Λαϊκής Ενότητας) σημαντικές πτυχές του Μακεδονικού.

ΜΕΡΟΣ Α: Καταγραφή και αποτίμηση της αντιφασιστικής πάλης

Οι πρώτες μέρες των εθνικιστικών καταλήψεων

Η αρχή έγινε στο Γέρακα, στην παρέλαση της 28ης Οκτώβρη. Μια ομάδα μαθητών («διμοιρία» όπως την αποκάλεσε ένας εξ αυτών σε μετέπειτα δηλώσεις του) τραγούδησε το «Μακεδονία ξακουστή» και φώναξε το σύνθημα *«ΕΛΛΑΣ, ΕΛΛΑΣ, ΕΛΛΑΣ! Ελλάδα είσαι μία! Η Κύπρος είναι ελληνική και η Μακεδονία!»*. Η αποβολή των έξι μαθητών του 1ου ΓΕΛ Γέρακα που συμμετείχαν σε αυτή «δράση» προκάλεσε την κατάληψη του σχολείου την 1η Νοέμβρη. Η κατάληψη στηρίχτηκε με θέρμη από το φασιστικό εσμό: το χρυσαυγίτικο ethnikismos.net έσπευσε να συγχαρεί τους *«συνειδητοποιημένους πατριώτες μαθητές»* ενώ έξω από το σχολείο μοίρασε προκήρυξη η *Ελληνική Σοσιαλιστική Αντίσταση,* μια ναζιστική οργάνωση με επικεφαλής το άλλοτε πρωτοπαλίκαρο του Ν. Μιχαλολιάκου, Περίανδρο Ανδρουτσόπουλο. Η ίδια οργάνωση μάλιστα, λίγες μέρες αργότερα, οργάνωσε παρέμβαση έξω από το συγκεκριμένο σχολείο ενάντια στον εορτασμό της επετείου της εξέγερσης του Πολυτεχνείου.

Μπορεί η κατάληψη στο Γέρακα να σταμάτησε πριν καλά-καλά αρχίσει, αλλά το ζήτημα δεν τελείωσε εκεί. Στις πρώτες 15-20 μέρες του Νοέμβρη, με επίκεντρο το Μακεδονικό και τη Συμφωνία των Πρεσπών, σποραδικές καταλήψεις πραγματοποιήθηκαν στη βόρεια Ελλάδα.

Ανά διαστήματα σχολεία έκλεισαν στην **Κατερίνη,** στις **Σέρρες,** στο **Κιλκίς,** ενώ οι μαθητικές πορείες που έγιναν στις πόλεις αυτές ήταν μαζικές. Στη συνέχεια στο «χορό» των καταλήψεων μπήκαν και σχολεία της **Θεσσαλονίκης** στις περιοχές του Εχέδωρου, του Σοχού, της Ευκαρπίας και της Σταυρούπολης.

Σε αυτή την πρώτη φάση, οι καταλήψεις **δεν μπόρεσαν να πάρουν χαρακτηριστικά μαζικού και διαρκούς κινήματος.** Στις 20 Νοέμβρη περίπου κυκλοφόρησε ένας πανελλαδικός χάρτης καταλήψεων για το Μακεδονικό. Σε αυτόν καταγράφονταν σχεδόν 20 σχολεία, ενώ υπήρχαν και γενικές αναφορές όπως «Κιλκίς», «Πύργος», Πτολεμαΐδα», «Γέρακας» ή «Λάρισα Μαθητική Πορεία», χωρίς να αναφέρονται ποια και πόσα σχολεία ή ποιες και πόσες μέρες τελούσαν υπό κατάληψη.

Πέρα από αυτά όμως, ο χάρτης είχε και καραμπινάτα ψέματα. Όπως αποκάλυψε η *Συντονιστική Επιτροπή Μαθητών Πρέβεζας,* στη Νικόπολη του νομού Πρεβέζης (η οποία συμπεριλαμβανόταν στο χάρτη) δεν έχει καν… σχολείο και οι μαθητές της μετακινούνται στο 2ο ΓΕΛ Πρέβεζας[1].

Επίσης, μαθητές από το ΕΠΑΛ Καντάνου και το ΓΕΛ Παλαιοχώρας (Χανιά), τα οποία και αυτά βρίσκονταν στο χάρτη, εξέδωσαν ανακοίνωση στις 19 Νοέμβρη στην οποία κατήγγειλαν την προσπάθεια κατάληψης του πρώτου για το Μακεδονικό από «ολιγομελή ομάδα παιδιών», «χωρίς τη συγκατάθεση του προέδρου του 15μελούς και των μαθητών του ΕΠΑΛ Καντάνου», ενώ στο δεύτερο, η κατάληψη *«άλλαξε τα αιτήματα μετά από γενική συνέλευση του σχολείου»*. Τα νέα αιτήματα αφορούσαν διεκδικήσεις για την Παιδεία[2].

Προσπάθεια κλιμάκωσης των καταλήψεων και η απάντηση του κινήματος

Από αυτό το σημείο κι έπειτα, μπορούμε να πούμε ότι γίνεται μια **προσπάθεια κλιμάκωσης των καταλήψεων.** Αρχίζουν να διακινούνται μέσω sms και των social media μηνύματα που καλούν τους μαθητές να μιλήσουν *«με τα 15μελές σας»* (sic!) και να οργανώσουν πανελλαδική μέρα κατάληψης στις 29 Νοέμβρη *«με θέμα εθνικά θέματα, Μακεδονικό, Κατσίφας και Β. Ήπειρος».*

Το καμπανάκι είχε ηχήσει τόσο δυνατά που ήταν αδύνατο να αγνοηθεί. Δυνάμεις της Αριστεράς, του εργατικού και εκπαιδευτικού κινήματος αντιλαμβάνονται την επικίνδυνη κατάσταση που πάει να δημιουργηθεί και αναλαμβάνουν δράση. Στις 22 Νοέμβρη, οι Παρεμβάσεις Δ.Ε. βγάζουν ανακοίνωση στην οποία αναφέρουν:

> «Είναι ώρα για πρωτοβουλίες του εκπαιδευτικού κινήματος. Οι ΕΛΜΕ να καλέσουν συσκέψεις συλλόγων διδασκόντων, να οργανώσουν συζητήσεις με γονείς και μαθητικές κοινότητες, να αποκαλύψουν το φασιστικό και εθνικιστικό σχεδιασμό και τους κινδύνους που φέρνει […] Να προχωρήσουμε σε εκδηλώσεις του εκπαιδευτικού κινήματος προς την κοινωνία, να οργανώσουμε κινητοποιήσεις καλώντας τους φοιτητικούς συλλόγους, τα εργατικά σωματεία και τους φορείς του μαζικού κινήματος σε συγκεντρώσεις και άλλες πρωτοβουλίες με χαρακτήρα αντιφασιστικό, αντιεθνικιστικό, αντιπολεμικό αντιρατσιστικό»[3].

Στην ίδια λογική και η ανακοίνωση της Γ’ ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης[4], ενώ η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση (η οποία έπαιξε σημαντικό ρόλο στην ανάληψη αντιφασιστικών πρωτοβουλιών) σημείωνε:

> «Τις τελευταίες μέρες παρατηρείται μια συντεταγμένη προσπάθεια από δυνάμεις της ακροδεξιάς ώστε να μπουν τα σχολεία σε ένα χορό εθνικιστικών κινητοποιήσεων […] Οι “καταλήψεις αυτές” σε πολλές περιπτώσεις δεν αποφασίζονται από τους μαθητές. Επιβάλλονται, ακόμα και με τραμπουκισμούς, από ομάδες μαθητών, εξωσχολικών και “αγανακτισμένων γονιών”»[5].

Στις 24 Νοέμβρη πραγματοποιείται πορεία σχεδόν 400 ατόμων στο Γέρακα, δείχνοντας ότι το αντιφασιστικό κίνημα ενεργοποιείται απέναντι στις φασιστικές προκλήσεις[6]. Στη βδομάδα πριν την ημερομηνία «σταθμό» της 29ης Νοέμβρη, **ξεδιπλώνεται μια πολύ σοβαρή και μαχητική αντιφασιστική εκστρατεία στα σχολεία και τις γειτονιές.** Η πάλη οργανώνεται κεντρικά, με την Πρωτοβουλία για το Συντονισμό Σχολείων και Μαθητών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη να μπαίνει μπροστά στον αγώνα ενάντια στην εξάπλωση των καταλήψεων. Μαθητές από **60 σχολεία** υπογράφουν το σχετικό κάλεσμα[7], το οποίο καταλήγει ως εξής:

> «Καλούμε όλους τους μαθητές να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους και να μετατρέψουν την εθνικιστική φιέστα σε πανελλαδική μέρα πολύμορφης δράσης ενάντια στον φασισμό και τον εθνικισμό. Να κρεμάσουμε πανό να πραγματοποιήσουμε συμβολικές αποχές, να πάρουμε αποφάσεις καταδίκης της συγκεκριμένης δράσης μέσα από τις συνελεύσεις μας, τα 15μελή και τα 5μελή. ΝΑ ΦΤΑΣΕΙ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΟΤΙ Ο ΦΑΣΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

ΔΕΝ ΧΩΡΑΕΙ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΑΣ».

Ταυτόχρονα, μια σειρά από ΕΛΜΕ παίρνουν αποφάσεις ενάντια στις εθνικιστικές καταλήψεις και τη στοχοποίηση καθηγητών από τους φασίστες[8]. Ανάλογες ανακοινώσεις βγάζουν και οργανώσεις γονέων όπως η Ομοσπονδία Ενώσεων Γονέων και Κηδεμόνων Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας[9], η Ανώτατη Συνομοσπονδία Γονέων Μαθητών Ελλάδας (ΑΣΓΜΕ)[10] και η Ένωση Γονέων Γ' Δημοτικής Κοινότητας Αθήνας[11].

Σχολεία, μέσα από τις συλλογικές τους διαδικασίες, παίρνουν αποφάσεις ενάντια στο ενδεχόμενο καταλήψεων για το Μακεδονικό. Στο 1ο ΓΕΛ Μενεμένης απορρίπτεται η πρόταση για κατάληψη με το σύνθημα «Μακεδονία γη ελληνική»[12]. Το ίδιο συμβαίνει στο Μουσικό Σχολείο Πρέβεζας και το Γυμνάσιο Λαιμού Φλώρινας. Στο 2ο ΓΕΛ Νεάπολης Θεσσαλονίκης, η πρόταση για εθνικιστική κατάληψη απορρίπτεται από τη γενική συνέλευση με 60 ψήφους υπέρ και 203 κατά. Όχι ψηφίζουν και οι μαθητές του Τεχνικού Λυκείου Ελευσίνας σε ανάλογη πρόταση[13]. Ενάντια στις καταλήψεις για το Μακεδονικό τοποθετούνται με ανακοίνωσή τους τα 15μελή πέντε πρότυπων σχολείων και τα 15μελή του Πειραματικού Σχολείου Πανεπιστημίου Πατρών, του 4ου ΓΕΛ Κέρκυρας, του Εσπερινού ΕΠΑΛ Ρόδου και του ΓΕΛ Ιτέας[14].

Παρεμβάσεις σε γειτονιές και σχολεία με τρικάκια, συνθήματα στους τοίχους, πανό κ.α. πραγματοποιούνται σε Αγία Παρασκευή, Άγιο Παντελεήμονα, Αργυρούπολη, Βόλο, Ελληνικό, Ηλιούπολη, Θεσσαλονίκη, Κολωνό, Κομοτηνή, Νέα Ιωνία, Πατήσια, Περιστέρι, Πειραιά, Χανιά κ.α. Σε πολλά σχολεία οι μαθητές (είτε τις μέρες πριν είτε στις 29 Νοέμβρη) κρεμάνε αντιφασιστικά πανό, πραγματοποιούν αντιφασιστικές καταλήψεις και απορρίπτουν μια ενδεχόμενη εθνικιστική κατάληψη: *στο 2ο ΓΕΛ Αθηνών, στο 2ο ΓΕΛ Αγίας Βαρβάρας, στο 1ο ΓΕΛ Βύρωνα, στο 5ο ΓΕΛ Γουδιού, στο 1ο ΕΠΑΛ Δραπετσώνας, στο 1ο ΕΠΑΛ Ηλιούπολης, στο 1ο ΓΕΛ Ηρακλείου, στο 2ο ΓΕΛ Θεσσαλονίκης, στο 1ο ΓΕΛ Θήβας, στο 1ο ΓΕΛ Περιστερίου, στο ΕΠΑΛ Πρέβεζας, στο 1ο ΕΠΑΛ Τρικάλων κ.α.*[15]

Ήττα του σχεδίου της ακροδεξιάς – η αντιφασιστική πάλη να συνεχιστεί

Στις 29 Νοέμβρη η αποτυχία της ακροδεξιάς να δημιουργήσει ένα ρεύμα με μαθητικές καταλήψεις ήταν εμφανής. Ενδεικτικά: στην Ανατολική Αττική δεν καταφέρνουν να πατήσουν πόδι σε κανένα Λύκειο και η κατάληψη περιορίζεται σε 3 Γυμνάσια. Στο Περιστέρι επίσης, μόλις 2 Γυμνάσια κλείνουν. Στα νότια προάστια της Αθήνας, καταλήψεις μηδέν, όπως και σε άλλες περιοχές της χώρας (π.χ. Πρέβεζα). Στο site της Χρυσής Αυγής, στο άρθρο με

τίτλο «Οι μαθητές θα σώσουν την Μακεδονία! Δυναμικές κινητοποιήσεις σε όλη την Ελλάδα», υπήρχαν link με ρεπορτάζ και βίντεο από το ethnikismos.net στα οποία φαίνεται ότι σε πολλές περιπτώσεις έχουμε να κάνουμε με **μικρές συγκεντρώσεις,** κυρίως γυμνασιόπαιδων[16].

Μερικά παραδείγματα:

Δράμα:

Τρίπολη:

Σιάτιστα Κοζάνης:

Λαγκαδάς Θεσσαλονίκης:

Πέρα από αυτές τις εικόνες όμως, η αγωνία των φασιστών να παρουσιάσουν «έργο» τους οδήγησε σε «απροσεξίες»: στο link για την Ξάνθη έχει φωτογραφία από το Βόλο (!), ενώ στο link με το βαρύγδουπο τίτλο «Χανιά», υπάρχει ένα βίντεο από τις Βρύσες Αποκόρωνα Χανίων, ενός χωριού με 700 κατοίκους.

Πανελλαδικά, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Παιδείας, μόλις το 13,9%[17] των σχολείων βρισκόταν υπό κατάληψη[18]. Το ποσοστό αυτό είναι σίγουρα μικρότερο όσον αφορά το «εθνικό» τους περιεχόμενο, αφού υπήρξαν σχολεία που έκαναν κατάληψη είτε για εκπαιδευτικά ζητήματα είτε ενάντια στην εθνικιστική υστερία.

Λίγο λιγότερο από τα μισά από αυτά (210 και 35% σχεδόν επί του συνόλου των σχολείων της περιοχής) εντοπίζονται στην Κεντρική Μακεδονία[19], όπου έγιναν και οι πιο πολυπληθείς (αλλά και πάλι, **όχι μαζικές**) συγκεντρώσεις. Στη Θεσσαλονίκη τα υπό κατάληψη σχολεία έφτασαν τα 100 και στην πορεία που πραγματοποιήθηκε συμμετείχαν 1.000-1.500 άτομα. Στην Αττική, που βρίσκεται περίπου το 30-35% των μαθητών και των σχολικών μονάδων της χώρας, η συμμετοχή ήταν αναιμική, σχεδόν ανύπαρκτη.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Αθήνα δεν έγινε καν συγκέντρωση ενώ ακόμα και στα εθνικιστικά site που είχαν ανταποκρίσεις από τις κατά τόπους πορείες, η Αττική απουσιάζει. Αντιθέτως, η αντιφασιστική πορεία στο κέντρο της Αθήνας, συγκέντρωσε σχεδόν 1.000 άτομα, ένας σημαντικός αριθμός αν αναλογιστεί κανείς ότι προετοιμάστηκε σε πολύ λίγες μέρες και στηρίχτηκε μονάχα από τις δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, του αυτόνομου χώρου και της αναρχίας.

Με βάση τα παραπάνω, μιλάμε ξεκάθαρα για μια ήττα του σχεδίου της ακροδεξιάς (άλλωστε οι καταλήψεις στην ουσία «έσβησαν» μετά την 29η Νοέμβρη). Η ήττα αυτή έχει δύο αιτίες: αφενός η Χρυσή Αυγή (και πολύ περισσότερο άλλες φασιστικές ομάδες), παρότι υπάρχει και δρα στα σχολεία, δεν έχει καταφέρει να «ριζώσει» στη μαθητική κοινότητα. Δεν έχει καταφέρει να δημιουργήσει μια τέτοια δυναμική που να της επιτρέπει να κινητοποιεί μαζικά τα μαθητικά στρώματα. Αφετέρου, τα αντιφασιστικά αντανακλαστικά του κινήματος έπαιξαν **καθοριστικό** ρόλο.

Θετικά πρέπει να αποτιμηθεί η κινητοποίηση μαθητικού δυναμικού της ΚΝΕ, το οποίο, μέσα από τις Συντονιστικές Επιτροπές Μαθητών, μπήκε μπροστά στην ακύρωση εθνικιστικών καταλήψεων[20]. **Κεντρικό** και **κομβικό** ρόλο στην αντιφασιστική κινητοποίηση είχε ένα μέρος της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, του αυτόνομου χώρου και της αναρχίας. Με παρεμβάσεις μέσα και έξω από τα σχολεία, οι δυνάμεις αυτές έκλεισαν το δρόμο ανάπτυξης του χρυσαυγίτικου σχεδιασμού, δεν του επέτρεψαν να εκφραστεί χωρίς αντίπαλο, χωρίς μαχητική απάντηση.

Αυτή η αντιφασιστική εκστρατεία αποκτά ακόμα μεγαλύτερη σημασία γιατί εκτυλίχθηκε **εντός των συλλογικών οργάνων της μαθητικής κοινότητας.** Είναι ίσως η πρώτη φορά που συμβαίνει κάτι τέτοιο τόσο έντονα και με τέτοια αμεσότητα. Οι καταλήψεις δεν καταδικάστηκαν «απλώς» με ανακοινώσεις, ούτε το κίνημα «απλά» απάντησε μετά από κάποια επίθεση ή περιστατικό φασιστικής δράσης με κάποια πορεία (πρωτοβουλίες που σε καμία περίπτωση δεν υποτιμώ αλλά, αντιθέτως, τις θεωρώ όχι μόνο σημαντικές αλλά και απαραίτητες για τη φραγή της οργανωτικής, πολιτικής και ιδεολογικής διάχυσης του φασισμού στην κοινωνία) αλλά **πήρε** συνελεύσεις, **πήρε** αποφάσεις 15μελών. Η αντιφασιστική πάλη μεταφέρθηκε στη βάση, σε συγκεκριμένους, μαζικούς χώρους. Με τον εθνικιστή μαθητή απέναντι, πρόσωπο με πρόσωπο. Με επιχειρήματα και ζύμωση σε πλατιά ακροατήρια, αντιμετωπίζοντας **επί τόπου** τα αντίστοιχα επιχειρήματα και την αντίστοιχη ζύμωση της άλλης πλευράς. Όλα αυτά αποτελούν πολύ σημαντική παρακαταθήκη για τη συνέχεια της αντιφασιστικής πάλης.

Η ήττα της προσπάθειας για δημιουργία ενός κινήματος για τα «εθνικά θέματα», όμως, μπορεί να αποδειχτεί προσωρινή. Παρότι ο αριθμός των καταλήψεων και η πορεία της Θεσσαλονίκης σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως μαζικό κίνημα και δεν ανταποκρίνονται στις επιδιώξεις των πρωτεργατών τους, δεν είναι τόσες λίγες ώστε, από την άλλη, να υποτιμηθούν.

Η Χρυσή Αυγή (ενόψει προφανώς των επικείμενων εκλογικών αναμετρήσεων) το τελευταίο

διάστημα **επανεμφανίζεται στο δρόμο,** με εξορμήσεις σε γειτονιές (Καλλιθέα, Δάφνη, Κουκάκι) ενώ μόνο απαρατήρητοι δεν μπορούν να περάσουν οι τραμπουκισμοί που επιχειρήθηκαν σε σχολεία (Γαλάτσι, Ηράκλειο Κρήτης)[21] , σε μαθητές στο άγαλμα του Μ. Αλεξάνδρου στη Θεσσαλονίκη[22] ή οι επιθέσεις σε αντιφασίστες αγωνιστές (Νέος Κόσμος, Ελληνικό). Απαρατήρητο, επίσης, δεν μπορεί να περάσει το ψήφισμα των μαθητών του ΓΕΛ Λιμένα Θάσου που αναφέρει: *«Η Μακεδονία είναι Ελλάδα και αν φασισμός θεωρείται να αγαπάς και να υποστηρίζεις την χώρα σου τότε δεχόμαστε τον όρο».*[23]

Η χρησιμοποίηση από τη μεριά της των παραδοσιακών μεθόδων πάλης του μαθητικού κινήματος, αποτελεί μια προσπάθεια να «μιλήσει» στο μαθητικό ριζοσπαστισμό, αφαιρώντας του όμως κάθε αντισυστημική, ανατρεπτική αιχμή, κάθε κινηματική, διεκδικητική προοπτική αγώνα για τα προβλήματα της εκπαίδευσης, και διοχετεύοντάς τον σε δρόμους που να εξυπηρετούν τη δική της πολιτική και ιδεολογική ατζέντα, προσπαθώντας ταυτόχρονα να κατασκευάσει τους δικούς της «ήρωες» (Κατσίφας).

Δεν πρέπει να διαφύγει της προσοχής μας ότι οι φετινές καταλήψεις για «εθνικά θέματα» δεν ήταν οι πρώτες που έγιναν με αυτόν το χαρακτήρα. Τον Οκτώβρη του 2017 στο 2ο ΓΕΛ Συκεών μια μικρή ομάδα μαθητών έκανε κατάληψη του σχολείου ενάντια στην τροπολογία που είχε περάσει η κυβέρνηση σχετικά με την ονομασία της Τουρκικής Ένωσης Ξάνθης[24] .

Τίποτα φυσικά δεν μπορεί να κρύψει τη λυσσαλέα έχθρα της για τις διεκδικήσεις (και) του νεολαιίστικου κινήματος, για τις μαχητικές μορφές πάλης του, για το χαρακτήρα των πραγματικών επιδιώξεων και «ονείρων» της για τα σχολεία και τους μαθητές[25].

Η πάλη απέναντι στη νεοναζιστική διείσδυση στα σχολεία οφείλει να είναι εντατική και διαρκής και να αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα στην ατζέντα της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς και του εργατικού κινήματος.

ΜΕΡΟΣ Β: Η στάση της Iskra, του Αριστερού Ρεύματος και της Λαϊκής Ενότητας

Το πρώτο άρθρο στην Iskra για τις καταλήψεις

Πριν ξεκινήσει η εξέταση των απόψεων του «χώρου της Iskra», θα χρειαστεί να γίνει μια διευκρίνηση. Η κριτική στην Iskra αποτελεί κριτική στο Αριστερό Ρεύμα (Α.Ρ.), την οργάνωση που έχει την απόλυτη πλειοψηφία στο Πολιτικό Συμβούλιο της Λαϊκής Ενότητας (ΛΑ.Ε.). Η Iskra φιλοξενεί πολλά άρθρα αλλά δεν πρόκειται για μια γενικά αριστερή

ιστοσελίδα. Είναι ο εκφραστής των θέσεων του Α.Ρ. Άρθρα που φιλοξενούνται σε αυτή **και στα οποία δεν υπάρχει σχολιασμός διαφωνίας, επιφύλαξης ή κάτι παρόμοιο** [26], είτε εκφράζουν τις θέσεις του Α.Ρ. είτε απηχούν τον πυρήνα της λογικής τους είτε, όπως και να ‘χει, θεωρούνται ότι έχουν πολιτικά θετικό πρόσημο και προσφέρουν στη δημόσια συζήτηση.

Στο θέμα μας τώρα. Ενώ η εκστρατεία ενάντια στις εθνικιστικές καταλήψεις βρισκόταν σε εξέλιξη, στο site της Iskra δεν υπήρχε καμία αναφορά σε αυτή. Το πρώτο άρθρο για το ζήτημα δημοσιεύτηκε στις 27 Νοέμβρη. Η ΛΑ.Ε. εξέδωσε ένα δελτίο τύπου την επομένη, δηλαδή μόλις μία μέρα πριν την επίμαχη ημερομηνία της «πανελλαδικής κατάληψης»[27], ενώ η συνδικαλιστική παράταξη που στηρίζει στους καθηγητές (Αγωνιστική Ριζοσπαστική Ενότητα), δεν έβγαλε **καμία ανακοίνωση**[28]**!** Είναι ξεκάθαρο ότι στο Α.Ρ. (συνεπώς και στη ΛΑ.Ε.) υπήρχε μια «αμηχανία». Γιατί όμως; Τι εμπόδιζε την έγκυρη παρέμβασή τους σε ένα τόσο σημαντικό ζήτημα; Αρχικά, ας δούμε πώς (τελικά) τοποθετήθηκαν.

Το άρθρο στο οποίο αναφέρομαι παραπάνω είναι του Ανδρέα Ζαφείρη, μέλους του Π.Σ. της Λαϊκής Ενότητας, με τίτλο «Είναι οι μαθητές φασίστες;». Κατ’ αρχάς, μια σημείωση για τον τίτλο. Σε ποιον απευθύνεται ο αρθρογράφος; Ποιος έχει υποστηρίξει ότι «οι μαθητές» (γενικά, δηλαδή όλοι) είναι φασίστες; Υπάρχει κάποιο σχετικό άρθρο; Κάποια ανακοίνωση οργάνωσης, συλλογικότητας, συνέλευσης που να τοποθετείται με αυτόν τον τρόπο; Η απάντηση είναι απλή. Και είναι όχι. Ο Α. Ζαφείρης εδώ κάνει μια «πονηριά». Απαντώντας στην πραγματικότητα σε όσους χαρακτηρίζουν τις καταλήψεις εθνικιστικές, μετατρέπει το χαρακτηρισμό αυτό σε «οι μαθητές είναι φασίστες» και επιχειρηματολογεί πάνω σε μια άποψη που **κανένας** δεν έχει υποστηρίξει.

Στην αρχή του άρθρου του τίθενται τρία ερωτήματα:

> «Σε ποιο βαθμό καθοδηγεί η Χ.Α. τις κινητοποιήσεις αυτές; Είναι εθνικιστικές εκδηλώσεις που εκκολάπτουν το νέο “αυγό του φιδιού”; Μπορεί να έχουν διπλή ανάγνωση συνθήματα όπως: “Η Δημοκρατία πούλησε τη Μακεδονία”;»[29].

Ο τρόπος με τον οποίο διατυπώνονται οι ερωτήσεις (ή μάλλον: και μόνο το γεγονός ότι το περιεχόμενό τους διατυπώνεται με τη μορφή ερώτησης) εκφράζει μια αμφισβήτηση (ή, έστω, μια αμφιβολία) για τον εθνικιστικό χαρακτήρα των καταλήψεων. Μια απάντηση λοιπόν, χωρίς ερωτηματικά στο τέλος, χωρίς υπεκφυγές και χωρίς να πηγαίνει το θέμα «γύρω-

γύρω».

Οι καταλήψεις ξεκίνησαν **οργανωμένα** από τη Χρυσή Αυγή και άλλες ακροδεξιές ομάδες και αυτό δεν φαίνεται μόνο από την ένθερμη στήριξη που προσέφεραν σε αυτές (μια ματιά στο επίσημο site της Χρυσής Αυγής αλλά και σε όλο το εθνικιστικό ιντερνετικό φάσμα αρκεί) αλλά και **από τον τρόπο που εκφράστηκαν.** Το μήνυμα που εμφανίστηκε και καλούσε στην πανελλαδική κατάληψη είχε την ατζέντα των φασιστών (Μακεδονικό, «Βόρεια Ήπειρος» και Κατσίφας).

Τα συνθήματα που εμφανίζονται στα κατειλημμένα σχολεία και στις πορείες είναι σχεδόν παντού ίδια και copy paste από ανακοινώσεις και συνθήματα της Χρυσής Αυγής και άλλων φασιστικών ομάδων (ακόμα και η «γραμματοσειρά» των συνθημάτων έχει μεγάλες ομοιότητες από σχολείο σε σχολείο). *«Μακεδονία γη ελληνική», «Αλήτες προδότες πολιτικοί»*, ενώ στην πορεία στον Πύργο εμφανίστηκε πανό για τον Κατσίφα και το σύνθημα *«Βόρεια Ήπειρος γη ελληνική»*[30] (το ίδιο συνέβη και στη Λαμία).

Στις 23 Νοέμβρη στη συγκέντρωση που έγινε στην Πτολεμαΐδα, είδαμε μαθητές να φωνάζουν το εξής σύνθημα: *«Ελλάδα είσαι μία, στον κόσμο άλλη καμία, η Κύπρος είναι ελληνική και η Μικρά Ασία»*[31]! Στη Λάρισα (στις 26 Νοέμβρη) και στην κεντρική διαδήλωση της Θεσσαλονίκης, ακούσαμε το σύνθημα *«Δεν θα γίνεις Έλληνας ποτέ, Σκοπιανέ, Σκοπιανέ».*

Οπότε, οι απαντήσεις στα δύο πρώτα ερωτήματα είναι οι εξής:

1. Η Χρυσή Αυγή ήταν η βασική καθοδηγητική δύναμη σε αυτές τις καταλήψεις. Συμπληρωματικά και ενισχυτικά έδρασαν ομάδες από όλο το ακροδεξιό φάσμα[32].

2. Ναι, ήταν εθνικιστικές εκδηλώσεις που εκκολάπτουν το νέο «αυγό του φιδιού». «Εκδηλώσεις» που καθοδηγούνται από αυτές τις δυνάμεις και που κινητοποιούν μαθητές με αυτά τα συνθήματα, με αυτή τη λογική, διαμορφώνουν το ιδανικό έδαφος πάνω στο οποίο μπορεί να φυτρώσει ο φασισμός.

Όσον αφορά το τρίτο ερώτημα, τη «διπλή ανάγνωση» του συνθήματος *«η Δημοκρατία πούλησε τη Μακεδονία»*, δεν παίρνουμε κάποια απάντηση από τον αρθρογράφο. Ποια είναι η δεύτερη όψη αυτού του συνθήματος; Η πρώτη (και μοναδική φυσικά) είναι ότι αποτελεί μια απάντηση στη βαθιά ριζωμένη αντίληψη στη λαϊκή σκέψη ότι η Χούντα πούλησε την Κύπρο. Τώρα είναι η «Δημοκρατία» που (ξε)πουλάει. Όχι κάποιο κόμμα, κάποια πολιτική, κάποια

τάξη αλλά η «Δημοκρατία» γενικά, σαν πολίτευμα, σαν αρχή, σαν ιδέα, σαν θεμελιακή αξία.

Το σύνθημα αυτό είναι ένας ξεκάθαρος φασιστικός, χρυσαυγίτικος ιδεολογικός πολιορκητικός κριός, **είναι μια ξεκάθαρα φασιστική, χρυσαυγίτικη ιδεολογική «ζύμωση».** Όποιος ψάχνει δεύτερες και τρίτες αναγνώσεις, το μόνο που καταφέρνει είναι να θολώνει τα νερά και να «ξεπλένει» τους φασίστες.

Το σύνθημα αυτό εμφανίστηκε γραμμένο σε πανό σε σχολεία της Σταυρούπολης και στο ΓΕΛ Μαλλίων Κρήτης. Στις εκλογές του Σεπτέμβρη του 2015 η Χρυσή Αυγή πήρε το 9,3% των ψήφων στη Σταυρούπολη (2,3% πάνω από το πανελλαδικό της ποσοστό) και στα Μάλλια 7,37% (3,3% πάνω από το ποσοστό της σε όλο το νομό Ηρακλείου). Επίσης, στην κατάληψη που είχε γίνει στο ΓΕΛ των Μαλλίων τον Οκτώβρη του 2015, είχε κρεμαστεί ένα πανό με το σύνθημα *«Ελλάς-Ελλήνων»* και το χρυσαυγίτικο μαίανδρο στη μέση[33]. Σε αυτές τις περιοχές και σε αυτά τα σχολεία εμφανίστηκε το «διπλής ανάγνωσης» σύνθημα. Είναι άραγε συμπτώσεις αυτά;

Επανέρχομαι όμως στα δύο πρώτα ερωτήματα. Οι απαντήσεις που δίνονται (έστω και με πλάγιο τρόπο) από τον Α. Ζαφείρη, φανερώνουν ένα σοβαρό πρόβλημα για τις θέσεις του Α.Ρ. και της ΛΑ.Ε. τόσο για το Μακεδονικό όσο και για τον αντιφασιστικό αγώνα. Αναφέρω τέσσερα αποσπάσματα (τρία από το εν λόγω άρθρο και ένα από την ανακοίνωση της ΛΑ.Ε.) τα οποία συνθέτουν μια εικόνα για τον τρόπο που αναλύει αυτός ο χώρος το όλο ζήτημα.

• Ο Α. Ζαφείρης κάνει μια ιστορική αναλογία, συγκρίνοντας το Μακεδονικό του σήμερα με το Κυπριακό της δεκαετίας του 1950. Γράφει συγκεκριμένα:

> «Σε πολλές περιπτώσεις *(το ποιες είναι αυτές δεν το μαθαίνουμε ποτέ)* γίνονται ιστορικές αναφορές και παραλληλισμοί με τις διαδηλώσεις για την **Κύπρο τη δεκαετία του 1950** και τη συμμετοχή της Αριστεράς και του ΚΚΕ (μέσω της ΕΔΑ) σε αυτές».

Τότε, στις πρώτες διαδηλώσεις τις οποίες καλούσαν «φορείς αδιαμφισβήτητης εθνικοφροσύνης», η ΕΔΑ ήταν παρούσα και στη συνέχεια κατάφερε να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο. Να υποθέσουμε ότι η Αριστερά θα έπρεπε να πράξει το ίδιο και σήμερα; Αλλιώς, τι νόημα έχει το συγκεκριμένο παράδειγμα; Επίσης: ποια ακριβώς είναι η αναλογία ενός αντι-ιμπεριαλιστικού αγώνα ενός λαού ενάντια στην ξένη κατοχή με το Μακεδονικό στις μέρες μας; Μήπως και το Μακεδονικό είναι αγώνας για εθνική ανεξαρτησία[34];

• Σήμερα η «Αριστερά, έχοντας αρνηθεί τη σύνδεση αντιιμπεριαλιστικού-αντικαπιταλιστικού, δεν μπόρεσε, επειδή δε θέλησε, να ηγεμονεύσει σε ένα κίνημα που θα στόχευε στη συμφωνία των Πρεσπών».

• Η ανακοίνωση της ΛΑ.Ε. καταγγέλλει «την Χρυσή Αυγή και άλλες δυνάμεις τις ακροδεξιάς, οι οποίες σ' αυτή τη συγκυρία προσπαθούν να αξιοποιήσουν με τον πιο δημαγωγικό τρόπο τον αυθορμητισμό των μαθητών [...] και την ευρεία δυσαρέσκεια απέναντι σε μία Νατοϊκή Συμφωνία, όπως αυτή των Πρεσπών».

• Και πάλι στον Α. Ζαφείρη ο λόγος: «Οι εθνικιστικοί/νεοναζιστικοί κύκλοι εκμεταλλεύονται τη συγκυρία. Ηγούνται, οργανώνουν, καθοδηγούν και ηγεμονεύουν στις κινητοποιήσεις, δίνοντάς τους εθνικιστικό/σωβινιστικό περιεχόμενο».

Η συλλογιστική που αναπτύσσεται είναι η εξής: οι καταλήψεις αυτές ήταν μια αυθόρμητη έκφραση της δυσαρέσκειας απέναντι στη Συμφωνία των Πρεσπών. Σε αυτές (αλλά και σε όλες τις κινητοποιήσεις για το Μακεδονικό) ηγεμονεύουν οι εθνικιστικές δυνάμεις επειδή (αυτή είναι η κρίσιμη λέξη) η Αριστερά δεν μπήκε μπροστά στο χτίσιμο ενός κινήματος για το ζήτημα.

Ποια όμως θα έπρεπε να είναι τα χαρακτηριστικά ενός τέτοιου κινήματος; Πώς θα έπρεπε να «χειριστεί» το ζήτημα; Ποιοι είναι οι άξονες στους οποίους θα έπρεπε να κινηθεί; Θα προσπαθήσω να παρακολουθήσω τις θέσεις που έχουν εκφραστεί για αυτά τα ερωτήματα.

Περί αλυτρωτισμού ο λόγος

Για το Α.Ρ. το βασικό ζήτημα δεν είναι το όνομα αλλά ο αλυτρωτισμός των γειτόνων μας. Πληθώρα δηλώσεων και άρθρων εκφράζουν αυτή τη θέση. Στις 24 Γενάρη η Iskra αναδημοσίευε άρθρο της Καθημερινής με τίτλο «Αλυτρωτικές αναφορές στο Σύνταγμα της ΠΓΔΜ» τονίζοντας με περηφάνια ότι η ίδια «ήταν η πρώτη ιστοσελίδα που υπογράμμισε ότι το κεντρικό θέμα με την ΠΓΔΜ δεν είναι απλώς το όνομα αλλά το ζήτημα του επίσημου, συχνά θεσμοθετημένου, αλυτρωτισμού που εκπέμπει η γειτονική χώρα και τα κυρίαρχα κέντρα της»[35]. Την ίδια περίοδο ο Π. Λαφαζάνης, μιλώντας στον τηλεοπτικό σταθμό SBC ανέφερε:

> «Το κεντρικό πρόβλημα με την FYROM, δεν είναι απλώς το όνομα, είναι ο αλυτρωτισμός της, ο οποίος είναι ριζωμένος από την ίδρυση του ομόσπονδου κράτους ως τμήμα της Γιουγκοσλαβίας»[36].

Στις 20 Ιούνη, η ανακοίνωση του Α.Ρ. για τη συμφωνία Τσίπρα-Ζάεφ έλεγε τα εξής:

«Η Συμφωνία αυτή με κανένα τρόπο δεν προσφέρει ασφαλείς εγγυήσεις για την καταπολέμηση των αλυτρωτικών βλέψεων και της αλυτρωτικής προπαγάνδας που εκπορεύονται από το επίσημο κράτος και τους κυρίαρχους κύκλους της γειτονικής χώρας»[37].

Πού βασίζεται όμως η αντίληψη περί αλυτρωτισμού και μάλιστα επίσημου, ριζωμένου και θεσμοθετημένου; Η βασική πηγή «απόδειξής» του είναι το Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Μακεδονίας (ΔτΜ) και ειδικά τα άρθρα 3 και 49. Αντιγράφω από το άρθρο της Καθημερινής που αναπαρήγαγε η Iskra:

«Στο άρθρο 3, το οποίο προσδιορίζει τα σύνορα της ΠΓΔΜ ως “απαραβίαστα”, έχει γίνει μια προσθήκη η οποία αναφέρει ότι η χώρα “δεν έχει εδαφικές αξιώσεις έναντι οποιουδήποτε γειτονικού κράτους”. Ωστόσο τονίζεται ότι τα σύνορα μπορεί να αλλάξουν μόνο σε συμφωνία με το σύνταγμα “και στην αρχή της ελεύθερης βούλησης, όσο και σε συμφωνία με τους γενικά αποδεκτούς διεθνείς κανόνες” […] Το άρθρο 49 του συντάγματος είναι, επίσης, μια κατ’ εξοχήν επίδειξη αλυτρωτισμού. Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι “η Δημοκρατία ενδιαφέρεται για το καθεστώς και τα δικαιώματα εκείνων των προσώπων που ανήκουν στον Μακεδονικό Λαό σε γειτονικές χώρες καθώς και για τους εκπατρισμένους Μακεδόνες, βοηθά την πολιτισμική ανάπτυξη και προωθεί τους δεσμούς μεταξύ τους”. Επ’ αυτού, στην τελευταία αναθεώρηση έγινε μια προσθήκη (Addendum) όπου αναφέρεται ότι “στην άσκηση αυτής της μέριμνας η Δημοκρατία δεν θα παρεμβαίνει στα κυριαρχικά δικαιώματα άλλων κρατών ή στις εσωτερικές υποθέσεις τους”».

Θα ήταν αστείο αν δεν ήταν τόσο τραγικό να θεωρούνται αποδείξεις (!) αλυτρωτισμού αυτές οι αναφορές. Τι μας λέει το Σύνταγμα της ΔτΜ; Καταρχάς, ότι τα σύνορά της μπορούν να αλλάξουν σε συμφωνία με τους διεθνείς κανόνες. Ας δούμε τώρα και τι λέει το Σύνταγμα της Ελλάδας για αυτό το ζήτημα. Στο άρθρο 27.1 διαβάζουμε:

«Καμία μεταβολή στα όρια της Επικράτειας δεν μπορεί να γίνει χωρίς νόμο, που ψηφίζεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών».

Ούτε διεθνείς κανόνες, ούτε ελεύθερη βούληση, ούτε τίποτα! Αρκεί ένας νόμος κι έγινε! Ας κάτσουμε να αναλογιστούμε τώρα: ποια από τις δύο διατυπώσεις είναι περισσότερο προβληματική και περισσότερο «αλυτρωτική»;

Όσον αφορά τη μέριμνα στους εκτός ΔτΜ κατοίκους, αντίστοιχο άρθρο υπάρχει και στο ελληνικό Σύνταγμα (και υποθέτω, χωρίς να έχω μελετήσει το ζήτημα, και σε κάθε αστικό Σύνταγμα): Το άρθρο 108.1 λέει:

> «Το Κράτος μεριμνά για τη ζωή του απόδημου ελληνισμού και τη διατήρηση των δεσμών του με τη μητέρα Πατρίδα. Επίσης μεριμνά για την παιδεία και την κοινωνική και επαγγελματική προαγωγή των Ελλήνων που εργάζονται έξω από την επικράτεια»[38].

Το αν η ΔτΜ έχει αλυτρωτικές, επεκτατικές βλέψεις απέναντι στην Ελλάδα (ή σε κάποια άλλη χώρα) δεν είναι θέμα που κινείται στη σφαίρα των «ιδεών» και των δηλώσεων. Δεν κρίνεται από (υποτιθέμενες) αλυτρωτικές αναφορές στο Σύνταγμά της ή από τοποθετήσεις κυβερνητικών της αξιωματούχων, όσο υψηλοί κι αν είναι. Όσα λέει σήμερα ο Ζάεφ ή παλιότερα οι προκάτοχοί του, τα αγάλματα του Μ. Αλεξάνδρου κ.λπ. αποτελούν λεονταρισμούς εσωτερικής κατανάλωσης. Στόχος τους είναι η συσπείρωση του εθνικού «ακροατηρίου», η δημιουργία εθνικής συναίνεσης και ομοψυχίας, η καλλιέργεια του εθνικισμού έτσι ώστε το «κοπάδι» να παραμένει στο «μαντρί». Σε καμία περίπτωση δεν εκφράζουν πραγματικές διαθέσεις της (εθνικά) μακεδονικής αστικής τάξης να επέμβει στην Ελλάδα, να προεκτείνει τα σύνορά της προς το νότο, να δημιουργήσει τη «Μακεδονία του Αιγαίου» και άλλες τέτοιες αρλούμπες[39].

Για να αναζητήσουμε τις πραγματικές αλυτρωτικές διαθέσεις της (αν υπάρχουν) πρέπει να ξεφύγουμε από το «επικοινωνιακό» επίπεδο, από το επίπεδο του κόσμου των λέξεων και των φράσεων και να «σκάψουμε» στην υλική τους βάση. Να δούμε δηλαδή αν η (εθνικά) μακεδονική αστική τάξη θέλει και μπορεί να σηκώσει τη σημαία του αλυτρωτισμού και να τη βάλει μπροστά στις πολεμικές της μηχανές έτσι ώστε να την κάνει πράξη. Γιατί αλλιώς αυτή η συζήτηση δεν έχει κανένα νόημα και είναι εντελώς αποπροσανατολιστική. Το ότι στην Ελλάδα κυκλοφορούν χάρτες της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας δεν σημαίνει ότι υπάρχουν επεκτατικές διαθέσεις απέναντι στην Τουρκία από την ελληνική αστική τάξη. Το ότι υπάρχουν φασίστες ή απλώς ημίτρελοι (ή και τα δύο ταυτόχρονα) που ονειρεύονται «Μεγάλη Ελλάδα» (και αντίστοιχα στις γειτονικές χώρες «Μεγάλη Αλβανία», «Μεγάλη Μακεδονία» κ.λπ. – το φαινόμενο αυτό φυσικά δεν περιορίζεται στα Βαλκάνια) δεν σημαίνει ότι το ελληνικό κεφάλαιο έχει μια τέτοια στρατηγική.

Δηλαδή, ακόμα κι αν υποθέσουμε ότι η συζήτηση για τον αλυτρωτισμό της ΔτΜ έχει κάποια

βάση, το αν υπάρχουν τέτοιου είδους αναφορές στο Σύνταγμά της δεν είναι το κριτήριο της επαλήθευσής του. Η γειτονική χώρα μπορεί να αφαιρέσει όλες αυτές τις υποτιθέμενες αλυτρωτικές παραγράφους, μπορεί επίσης να έχει μια ονομασία χωρίς τον όρο Μακεδονία ή παράγωγό του. Αν συντρέχουν οι υλικοί όροι του αλυτρωτισμού και του επεκτατισμού αυτός θα εκφραστεί με ή χωρίς «αλυτρωτικό» Σύνταγμα, είτε λέγεται σκέτα Μακεδονία είτε Δημοκρατία του Βαρδάρη είτε γύρος κοτόπουλο.

Όμως αυτές οι διαθέσεις δεν υπάρχουν. Η (εθνικά) μακεδονική αστική τάξη είναι πάρα πολύ αδύναμη και πάρα πολύ εξαρτημένη (και) από το ελληνικό κεφάλαιο για να νομίζει κανείς ότι έχει τέτοιου είδους πραγματικές (και όχι φανταστικές) βλέψεις. Ας δούμε μερικά στοιχεία από την Έκθεση για το 2017 του Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Σκοπίων του Υπουργείου Εξωτερικών[40]:

• Το ΑΕΠ της ΔτΜ διαμορφώθηκε το 2017 σε 10,066 δισ. ευρώ. Αυτό αντιστοιχεί σχεδόν στο 5,5% του ελληνικού ΑΕΠ.

• Η Ελλάδα είναι ο **3ος σημαντικότερος εμπορικός προμηθευτής της ΔτΜ.** Οι εισαγωγές από την Ελλάδα ανέρχονται σε 546,1 εκατ. ευρώ (αποτελούν το 8% του συνόλου των εισαγωγών της) και αναπτύσσονται ραγδαία (αύξηση 21,4% από το 2016).

• Οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις στη ΔτΜ ανέρχονται σε 4,7 δισ. ευρώ **(ποσό ίσο σχεδόν με το μισό ΑΕΠ της!** Για να καταλάβουμε πόσο εξαρτημένη είναι η οικονομία της ΔτΜ από το ξένο κεφάλαιο -συμπεριλαμβανομένου και του ελληνικού-, στην Ελλάδα οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις το 2017 ήταν 3,6 δισ. ευρώ[41]. **Το ελληνικό κεφάλαιο έκανε επενδύσεις ύψους 473,9 εκατ. ευρώ (10,1% επί του συνόλου από 463,4 και 9,9% το 2016).**

• Η **δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα της χώρας** (Stopanska Banka) είναι συμφερόντων της Εθνικής Τράπεζας.

• Αντιγράφω από τη σελίδα 35: «Οι πιο πρόσφατες μεγάλες επενδύσεις ελληνικών εταιρειών στην πΓΔΜ είναι η εξαγορά της Mermeren Kombinat (εξόρυξη και επεξεργασία λευκού μαρμάρου από το λατομείο Sivec) από την **Παυλίδης Μάρμαρα – Γρανίτες,** τον Ιούνιο του 2017, έναντι τιμήματος 73 εκατ. ευρώ, η εξαγορά του Ομίλου EDS (ιδιοκτησίας του αρμόδιου για την οικονομία Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης της πΓΔΜ, κ. Koco Angjushev) – δραστηριοποιούμενου στον τομέα της εμπορίας και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας – από τη **ΔΕΗ**, τον Απρίλιο του 2017, έναντι 4,8 εκατ. ευρώ και η επένδυση ύψους 1,5 εκατ. ευρώ της εταιρείας **Βερόπουλος** στη δημιουργία νέας υπεραγοράς VERO (η οποία περιλαμβάνει

και κατάστημα παιχνιδιών JUMBO), στο Τέτοβο. Σημαντική είναι η παρουσία **μεγάλων ελληνικών κατασκευαστικών επιχειρήσεων,** οι οποίες έχουν αναλάβει έργα κατασκευής υποδομών, κατόπιν διεθνών διαγωνισμών στους οποίους αναδείχθηκαν νικητές (π.χ. ΑΚΤΩΡ σε Διάδρομο Χ, INTRACAT σε κατασκευή νοσοκομείου Štip)».΄

• Ας δούμε και μερικά ακόμα επιτεύγματα της ελληνικής επιχειρηματικότητας στη γείτονα χώρα: «Στη λίστα με τις 200 μεγαλύτερες επιχειρήσεις στην ΠΓΔΜ για το 2016 περιλαμβάνονται πολλές εταιρείες ελληνικών ή μεικτών συμφερόντων, σύμφωνα με το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του Συνδέσμου της Ελλάδας στα Σκόπια. Στην τρίτη θέση των πιο δυναμικών εταιρειών κατατάσσεται η Okta Rafinery, θυγατρική του **Ομίλου Ελληνικά Πετρέλαια,** με τζίρο που ξεπερνά τα 311 εκατ. ευρώ και αποτελεί τον μεγαλύτερο προμηθευτή καυσίμων στη χώρα, καταλαμβάνοντας το 75% της αγοράς πετρελαιοειδών. Ψηλά στη λίστα βρίσκονται -μεταξύ άλλων- ο **Όμιλος TITAN** με τη θυγατρική του Usje Cementarnica, η κατασκευαστική Aktor, θυγατρική του **Ομίλου Άκτωρ,** η οποία πρόσφατα, μάλιστα, παρέδωσε το τελευταίο κομμάτι του μεγάλου αυτοκινητόδρομου των Σκοπίων, και η Dojran Steel, θυγατρική της **Σιδενόρ** (σημ.: ΒΙΟΧΑΛΚΟ)»[42].

Μια μικρή σημείωση: όλες οι εταιρείες που αναφέρονται, έχουν στην πρωτοκαθεδρία της μετοχικής τους σύνθεσης (σε περιπτώσεις όπως η ΒΙΟΧΑΛΚΟ, αποκλειστικά) Έλληνες καπιταλιστές.

Τι συμπέρασμα προκύπτει από τα παραπάνω;

• η (εθνικά) μακεδονική αστική τάξη **δεν θέλει** να προβεί σε επιθετικές ενέργειες ενάντια στην Ελλάδα. Το ελληνικό κεφάλαιο προσφέρει στην οικονομία της, τη βοηθά. Οι δύο αστικές τάξεις συνεργάζονται, **με την ελληνική να έχει το πάνω χέρι** σε αυτή τη συνεργασία. Σε περιπτώσεις όπως αυτή ισχύει απολύτως το «χέρι που σε ταΐζει δεν το δαγκώνεις».

• η (εθνικά) μακεδονική αστική τάξη **δεν μπορεί** να προβεί σε επιθετικές ενέργειες ενάντια στην Ελλάδα. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα globalfirepower[43], η οποία μετρά τη στρατιωτική ισχύ κάθε χώρας, η σύγκριση μεταξύ της Ελλάδας και της ΔτΜ είναι αποκαλυπτική:

ο Η Ελλάδα ξοδεύει 6,5 δισ. δολάρια για την άμυνά της, η ΔτΜ 108 εκατ.

ο Το συνολικό στρατιωτικό ανθρώπινο δυναμικό (ενεργοί και εφεδρείες) της Ελλάδας είναι

413.750 άτομα, της ΔτΜ 24.055.

ο Η Ελλάδα έχει 567 αεροσκάφη, η ΔτΜ 20.

ο Η Ελλάδα έχει 225 ελικόπτερα, η ΔτΜ 14.

ο Η Ελλάδα έχει 1.345 τανκς, η ΔτΜ 31.

ο Η ΔτΜ δεν έχει ναυτικό.

Ωραίο λοιπόν το παραμυθάκι περί αλυτρωτισμού, αλλά δυστυχώς για όσους το πίστεψαν, δεν έχει δράκο.

Η συζήτηση για το όνομα

Στα παραπάνω αποσπάσματα, το Α.Ρ. επισημαίνει ότι το όνομα δεν είναι το βασικό. Όμως είναι ένα υπαρκτό ζήτημα και μάλιστα πολύ σημαντική πτυχή του συνολικότερου Μακεδονικού. Το τι λέει το Α.Ρ. για αυτό το διαβάζουμε αναλυτικά στο άρθρο του Γιάννη Τόλιου (βασικού στελέχους του Α.Ρ. και της ΛΑ.Ε.), το οποίο δημοσιεύτηκε στις 21 Γενάρη[44].

Λέει λοιπόν ο αρθρογράφος, αναπτύσσοντας την πρόταση για μια «βιώσιμη» και «φερέγγυα» λύση:

> «να αναζητηθεί μια ονομασία αμοιβαία αποδεκτή, προς πάσα χρήση, στο εσωτερικό και στο εξωτερικό και προς κάθε κατεύθυνση (erga omnes). Ασφαλώς μια ονομασία τύπου **“δημοκρατία Βαρδάρη”** ή “δημοκρατία Δαρδανίας” ή **“δημοκρατία Σκοπίων”**, θα ήταν η **καταλληλότερη.** Ωστόσο θα μπορούσε να ήταν και μια σύνθετη ονομασία, όπως **“Σλαβομακεδονία”,** ή **“Νοβαμακεδόνια”**, κά.».

Στις 29 Γενάρη, στην ανακοίνωση του Α.Ρ. επαναλαμβάνεται η παραπάνω λογική. Αναφέρει ότι «ο αλυτρωτισμός της FYROM εμφιλοχωρεί στο νομικό καθεστώς και το Σύνταγμά της, διαπερνάει την επίσημη αφήγηση των κυρίαρχων κέντρων της» και ότι πρέπει να ακυρωθεί «μέσα από τις αναγκαίες και έγκυρες θεσμικές και άλλες αλλαγές, πρώτα απ’ όλα στο Σύνταγμα και στην εκπαίδευση στην FYROM αλλά και στις νοοτροπίες και αντιλήψεις της

γείτονος» πράγμα που «συνιστά προϋπόθεση για να ανοίξει ένας θετικός δρόμος στις σχέσεις των δύο χωρών».

Και παρακάτω:

«Γι' αυτό πρώτιστο και επείγον συμφέρον για την FYROM και τον λαό της, πέραν από εθνικές καταγωγές και ιδιαιτερότητες (σημ.: ωραία «ντρίπλα» για να αποφύγεις τον εθνικό προσδιορισμό των γειτόνων, όμως τι ακριβώς σημαίνει;), είναι να προχωρήσει θαρραλέα στην εκπλήρωση όλων όσων είναι **αναγκαία και διεθνώς παραδεδεγμένα** (σημ.: ποια ακριβώς είναι αυτά;) για την αποκατάσταση νέου κλίματος με την Ελλάδα και την δημιουργία καλύτερου κλίματος στην περιοχή». Ως κατάληξη όλων αυτών φτάνει και στο ζήτημα του ονόματος: «Στο βαθμό που θα αντιμετωπισθούν θετικά και με ειλικρίνεια τα ως άνω προβλήματα, πιστεύουμε ότι το ζήτημα του ονόματος της γείτονος, του οποίου καθόλου δεν υποτιμούμε την σημασία, μέσα σε ένα νέο κλίμα εμπιστοσύνης, θα αποφορτιστεί και μπορεί να εξευρεθεί μια αμοιβαία αποδεκτή λύση για όλες τις χρήσεις (erga, omnes)»[45].

Ας συνοψίσουμε τις βασικές πλευρές της ανάλυσης του Α.Ρ.:

• το Α.Ρ. θεωρεί ότι η γειτονική μας χώρα έχει **αλυτρωτικές βλέψεις** και ότι πρέπει να γίνουν αλλαγές στο **Σύνταγμα**, στην εκπαίδευση και **στη… νοοτροπία** – σε αυτό συμφωνούν και οι ακροδεξιοί

• το Α.Ρ. προτείνει ως **«καταλληλότερη»** (για ποιον;) μια ονομασία που δεν θα περιέχει καθόλου τον όρο «Μακεδονία» – σε αυτό συμφωνούν και οι ακροδεξιοί

• στο ίδιο άρθρο του Γ. Τόλιου, σαν πρώτο βασικό βήμα μιας συμφωνίας είναι «προφανώς (μα φυσικά προφανώς!) να σταματήσει η πλαστογράφηση της ιστορίας από την ηγεσία της FYROM. Η διεκδίκηση της ιστορικής συνέχειας της αρχαίας Μακεδονίας του Φιλίππου, Μ. Αλεξάνδρου, κλπ, είναι απαράδεκτη» – οι ακροδεξιοί εδώ πανηγυρίζουν.

Θα θέλαμε να ξέραμε αν το Α.Ρ. και η ΛΑ.Ε. βρίσκονταν στην κυβέρνηση τι συμφωνία θα επεδίωκαν. Διαβάζουμε στην ανακοίνωση του Α.Ρ. της 20ης Ιούνη:

«Το Αριστερό Ρεύμα τονίζει ότι οι λαοί της Ελλάδας και της FYROM αντικειμενικά δεν έχουν πραγματικές αντιθέσεις συμφερόντων και ότι αντιθέτως το πιο ζωτικό κοινό τους συμφέρον είναι να αναπτυχθούν μεταξύ τους και μεταξύ των δύο χωρών, θερμές σχέσεις ειρήνης, φιλίας».

Ωραία λόγια αλλά ας φανταστούμε λίγο την εικόνα, συνδυάζοντας όλα τα παραπάνω: Η «φιλολαϊκή» κυβέρνηση θα πήγαινε στην αντίστοιχη «φιλολαϊκή» κυβέρνηση της ΔτΜ (ή στη μη «φιλολαϊκή», δεν έχει και μεγάλη σημασία είναι η αλήθεια) και θα της ζητούσε να αλλάξει το Σύνταγμά της (όπως κάνει άλλωστε και ο Α. Τσίπρας και το ελληνικό κεφάλαιο κάτω από τις οδηγίες του ΝΑΤΟ – το πρόβλημα του Α.Ρ. με τις συνταγματικές αλλαγές της Συμφωνίας των Πρεσπών είναι μόνο ότι είναι «εντελώς αόριστες και ασαφείς», όχι ότι μια χώρα τις επιβάλλει σε μια άλλη), θα της ζητούσε να μην περιλαμβάνεται ο όρος «Μακεδονία» στο όνομά της και μετά από αυτά θα περίμενε «θερμές σχέσεις ειρήνης, φιλίας»! Συγνώμη σύντροφοι αλλά μάλλον κάτι έχετε μπερδέψει. Το αντιδραστικό αυτό αφήγημα δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποτελεί κομμάτι μιας προσπάθειας χτισίματος σχέσεων ταξικής (μάλλον το Α.Ρ. «ξέχασε» αυτή τη λέξη στην ανακοίνωσή του) αλληλεγγύης, κοινής πάλης ενάντια στο κεφάλαιο, τους ιμπεριαλιστικούς μηχανισμούς κ.λπ μεταξύ των εργαζομένων και του συνόλου των λαϊκών στρωμάτων των δύο χωρών. **Αυτή η «νταβατζιλίδικη» λογική ταιριάζει «γάντι» σε μια επιθετική, αστική εξωτερική πολιτική αλλά όχι στις θέσεις και τα προγράμματα της αντικαπιταλιστικής, κομμουνιστικής Αριστεράς.**

Όλα αυτά βέβαια θα γίνονταν χωρίς τη σφραγίδα του ΝΑΤΟ (ίσως όμως με αυτή της «φίλης και δημοκρατικής» Ρωσίας;). Εδώ έχουμε ένα εξαιρετικό δείγμα **στείρου, επιφανειακού αντι-νατοϊσμού,** δηλαδή ενός αντι-νατοϊσμού που δεν είναι **ταυτόχρονα αντι-καπιταλισμός και αντι-ιμπεριαλισμός,** παρά το γεγονός ότι οι αρθρογράφοι της Iskra διαρρηγνύουν τα ιμάτιά τους περί του αντιθέτου. Ένα δείγμα και πλήρους απουσίας οποιασδήποτε διεθνιστικής (ή μήπως «κοσμοπολίτικης», «εθνομηδενιστικής», «πατριδοαρνητισμού» – όχι, δεν είναι όροι από κάποιο εθνικιστικό site αλλά κατηγορίες προς «πάσα κατεύθυνση» που αναπαράγονται σε πολλά άρθρα της Iskra) πολιτικής λογικής.

Στα κεντρικά σημεία της ανάλυσής του λοιπόν, το Α.Ρ. ταυτίζεται με τις πιο συντηρητικές και εθνικιστικές θέσεις. Πάνω σε αυτά, πασπαλίζουμε και λίγο «αντι-ιμπεριαλισμό» και λίγο «αντι-νατοϊσμό» (που στην πραγματικότητα δεν είναι τίποτα από αυτά) και έτοιμη η πρόταση της «ριζοσπαστικής Αριστεράς»!

Αυτές οι προτάσεις εκπορεύονται από το χαρακτήρα του Α.Ρ. (συνεπώς και της ΛΑ.Ε.) ως μια οργάνωση **μικροαστικού δημοκρατικού ριζοσπαστισμού.** Σαν τέτοια, οι θέσεις της στα «δύσκολα» εθνικά ζητήματα εφάπτονται και έχουν κοινά χαρακτηριστικά με αυτές της ακροδεξιάς, ακόμα και της φασιστικής, δηλαδή του μικροαστικού αντιδραστικού ριζοσπαστισμού.

Με βάση τα παραπάνω, γίνεται περισσότερο κατανοητή η θέση που πήρε (ή δεν πήρε, όπως το βλέπει κανείς) σχετικά με τις μαθητικές καταλήψεις.

Μετά από όλα αυτά, δεν είναι καθόλου περίεργη η παρουσία του Π. Λαφαζάνη στο κανάλι του Πλεύρη.

Μετά από όλα αυτά, δεν είναι καθόλου τυχαίο το άρθρο στο site της Iskra με τίτλο «Με αφορμή τη δολοφονία του Κώστα Κατσίφα: Έθνος, Τάξη, Αυταρχισμός» το οποίο αναφέρεται στον *«Κώστα Κατσίφα, τον οικοδόμο»* για τον οποίο ξέρουμε «γιατί είχε μέσα στο κεφάλι του αυτά που είχε, δηλαδή αυτά που η νεο-φιλελεύθερη διανόηση των δικαιωμάτων και της φανφάρας, ονομάζει "εθνικισμό"».

Και συνεχίζει:

«Στην Ελλάδα του 1960 και του 1970 έμπαινες φυλακή αν δεν ήσουν "εθνικόφρων" και τραγουδούσες Θεοδωράκη ή αντάρτικα. **Στην Ελλάδα του 2018 σε στιγματίζουν αν είσαι "εθνικόφρων" και οι δάσκαλοι τιμωρούν τους μαθητές αν τραγουδάν στη παρέλαση "Μακεδονία ξακουστή"**. Οι άξονες της κρατικής πολιτικής άλλαξαν. […] Σήμερα ο μπαμπούλας είναι η εθνικοφροσύνη και το έθνος-κράτος, που φαίνεται νά χει γίνει τροχοπέδη στην απο-εδαφικοποιημένη συσσώρευση του κεφαλαίου». Ειρωνεύεται μάλιστα τη «διεθνιστική Αριστερά των "άκρων και των μέσων"» που «καταδικάζει τον "φασίστα", "εθνικιστή", "άρρωστο" (σημ.: όλα σε εισαγωγικά!) και ό,τι άλλο μπορεί κανείς να φανταστεί, Κατσίφα»[46].

Μετά από όλα αυτά, δεν είναι καθόλου τυχαίο το άρθρο του επικεφαλής του ψηφοδελτίου Επικρατείας της ΛΑ.Ε. στις εκλογές του Σεπτέμβρη του 2015, Στάθη Σταυρόπουλου, στο οποίο χρησιμοποιεί (πάντα από τα «αριστερά») με χαρακτηριστική άνεση κεντρικούς όρους του **ακροδεξιού λεξιλογίου** (εθνομηδενισμός, ενάντια στον πολυπολιτισμό και την πολιτική ορθότητα) στην προσπάθειά του να υπερασπιστεί τα «παιδιά» που τραγούδησαν το «Μακεδονία ξακουστή» στις 28 Οκτώβρη στο Γέρακα[47].

Η λίστα με τέτοιου είδους παραδείγματα είναι ατέλειωτη. Για μια αναλυτική παρουσίαση του «φλερτ» της Iskra με κάθε λογής ακροδεξιά «μπουμπούκια» διεθνώς, παραπέμπω στο άρθρο του Χρήστου Κεφαλή: Για την προβολή των ακροδεξιών από την Ίσκρα.

Μερικές σκέψεις για τη λογική της «πολιτικής συμμαχίας της Αριστεράς»

Ένα σημαντικό κομμάτι της «ριζοσπαστικής Αριστεράς» που προβληματίζεται για τη

σημερινή κατάσταση του εργατικού κινήματος και της Αριστεράς γενικότερα, έχει σηκώσει τη «σημαία» της ενότητας πολύ ψηλά. Στη πρότασή της η ίδια η ΛΑ.Ε. μιλά για ένα κοινωνικό, πολιτικό και εκλογικό μέτωπο που θα περιλαμβάνει αριστερές, ριζοσπαστικές, κινηματικές, δημοκρατικές, πατριωτικές και αντιμνημονιακές δυνάμεις.

Οργανώσεις εντός της ΛΑ.Ε (π.χ. Κόκκινο Δίκτυο), εντός της ΑΝΤ.ΑΡ.ΣΥ.Α. (π.χ. Μετάβαση, Σύγχρονο Κομμουνιστικό Σχέδιο) αλλά και οργανώσεις που δεν ανήκουν σε καμία από τις δύο συσπειρώσεις μιλούν για την ανάγκη πολιτικής (και εκλογικής) συμμαχίας των δυο τους (στο σχήμα αυτό υπάρχει και το ΚΚΕ αλλά το αφήνω για λόγους «πρακτικότητας» της συζήτησης εκτός). Στη Θεσσαλονίκη μάλιστα προχωράει η υπόθεση ενός δημοτικού σχήματος που θα περιλαμβάνει, εκτός από τις πρώτες εννιά οργανώσεις που έκαναν το αρχικό κάλεσμα, το Α.Ρ. και συνολικά τη ΛΑ.Ε.

Ας υποθέσουμε λοιπόν ότι στη δεδομένη στιγμή, υπήρχε μια τέτοια πολιτική συμμαχία. Ας την ονομάσουμε *Αριστερή Συμμαχία Ανατροπής,* όπως έχει προταθεί. Υποθέτω, ότι αυτή η συμμαχία θα είχε ένα ενιαίο, κεντρικό, συντονιστικό όργανο, θα έβγαζε κάποιες ανακοινώσεις, θα ανέπτυσσε κάποιες δράσεις ενιαία (αλλιώς δεν θα είχε κανένα νόημα φυσικά). Ποια στάση θα κρατούσε για τις εθνικιστικές καταλήψεις με βάση όσα αναφέρθηκαν παραπάνω για τις τοποθετήσεις του Α.Ρ.; Θα έβγαζε κάποια ανακοίνωση; Αν ναι, τι θα έλεγε; Θα έριχνε δυνάμεις στην αντιφασιστική κινητοποίηση;

Για να το προχωρήσω ένα βήμα παρακάτω: αν αυτή η Συμμαχία είχε δημοτικούς συμβούλους (ή και βουλευτές), θα έμπαιναν μπροστά στον αγώνα ενάντια σε αυτές τις καταλήψεις; Θα χρησιμοποιούσαν τις θέσεις τους για το σκοπό αυτό;

Εδώ δεν μιλάμε για οποιοδήποτε θέμα που θα «λυθεί» στην πορεία.

Δεν μιλάμε για την τάδε ή τη δείνα διατύπωση σε ένα κείμενο που με λίγη «καλή θέληση» θα μπορούσε να βρεθεί μια λύση.

Δεν μιλάμε για ένα, πιθανά, δευτερεύον ζήτημα στο οποίο η διαφωνία δεν θα ήταν τόσο σημαντική.

Δεν μιλάμε για διαφορετικές αντιλήψεις για το πώς θα λειτουργούν τα Σοβιέτ ή για το πώς θα είναι φτιαγμένα τα κτίρια στο σοσιαλισμό.

Μιλάμε για ένα κομβικό κινηματικό ζήτημα στο εδώ και τώρα. Και σε αυτό το Α.Ρ. και η ΛΑ.Ε. διατύπωσαν εξαιρετικά επικίνδυνες θέσεις. Ένα σχήμα με αυτές τις δυνάμεις

αποκλείεται να μπορούσε να κάνει έστω και μισό βήμα προς μια μαχητική, αντιφασιστική κατεύθυνση. Το πιο πιθανό θα ήταν το καθένα από τα κομμάτια της Συμμαχίας αυτής να έκανε τα δικά του, να έβγαζε τις δικές του ανακοινώσεις κ.ο.κ.

Οπότε το ερώτημα είναι το εξής: αν δεν θα μπορούσε όχι απλά να δράσει, αλλά έστω και να τοποθετηθεί έγκαιρα και καθαρά (χωρίς «ναι μεν, αλλά») για ένα τεράστιας σημασίας ζήτημα, τότε πόσο «αναγκαία» και προωθητική θα ήταν πραγματικά η ύπαρξή του; Θα βοηθούσε στις διεργασίες του κινήματος και της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς ή απλά θα αποτελούσε τροχοπέδη για τις δυνάμεις που πραγματικά θα ήθελαν να δράσουν;

Τα καλέσματα για πολιτική (κεντρικού χαρακτήρα δηλαδή) ενότητα είναι «καλά» όσο παραμένουν στη σφαίρα του αφηρημένου. Για να εξετάσουμε το κατά πόσον είναι σωστά και ενισχυτικά για την υπόθεση ενός νέου κομμουνιστικού κόμματος (για όσους ενδιαφέρονται για κάτι τέτοιο και δεν ικανοποιούνται με την ανακύκλωση μεσοβέζικων μετωπικών πειραμάτων) και την υπόθεση της σοσιαλιστικής επανάστασης, πρέπει να τα δούμε στις συγκεκριμένες τους εκφάνσεις και στις συγκεκριμένες τους πλευρές. Αλλιώς, αποτελούν «κούφια» λόγια.

.....

[1] Ανακοίνωση της Συντονιστικής Επιτροπής μαθητών Πρέβεζας: Απαιτούμε να σβηστεί τώρα η πόλη μας από τους «χάρτες» και τις λίστες των φασιστών!

[2] Ανακοίνωση μαθητών ΓΕΛ Παλιόχωρας και ΕΠΑΛ Καντάνου: Καταδικάζουμε τους υμνητές της Χρυσής Αυγής που οι πολιτικοί τους πρόγονοι συνεργάστηκαν με τον Χίτλερ και έκαψαν τα χωριά μας!

[3] Παρεμβάσεις ΔΕ: να υπερασπιστούμε το σχολείο και τη νέα γενιά από το δηλητήριο του εθνικισμού και του φασισμού. Ώρα για πρωτοβουλίες του εκπαιδευτικού κινήματος

[4] Για τις καταλήψεις εθνικιστικού χαρακτήρα

[5] «Ανακοίνωση της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση για την προσπάθεια εθνικιστικών καταλήψεων σε σχολεία σε όλη την Ελλάδα» στο nka.gr

[6] Εκτός από την «περιβόητη» κατάληψη, στις 19 Νοέμβρη στο Γέρακα θρασύδειλοι φασίστες επιτίθενται σε στέλεχος της ΚΝΕ. Το σκηνικό γνωστό: οι φασίστες μόλις βρουν

λίγο χώρο να «ανασάνουν», μόλις διαισθανθούν ότι έχουν ευκαιρία να αναπτύξουν την εγκληματική τους δράση, την αρπάζουν χωρίς δισταγμό – Ανακοίνωση για την επίθεση σε στέλεχος της ΚΝΕ στο Γέρακα

[7] Κάλεσμα μαθητών: Ο φασισμός & ο εθνικισμός δεν χωρά στα σχολεία μας

[8] Από ανακοινώσεις που μπόρεσα να βρω στο διαδίκτυο: Α' Θεσσαλονίκης, Γ' Θεσσαλονίκης, Ε' Θεσσαλονίκης, Α' Δυτικής Αττικής, Γ' Δυτικής Αθήνας, Ε' Ανατολικής Αττικής, Άνω Λιοσίων-Ζεφυρίου-Φυλής, Α' Έβρου, Ηλείας, Ημαθίας, Καβάλας, Καρδίτσας, Καστοριάς, Κεφαλονιάς-Ιθάκης, Λήμνου-Αγ. Ευστρατίου, Πιερίας, Ρεθύμνου, Χανίων καθώς και το ΔΣ της ΟΛΜΕ.

[9] ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ»

[10] ΕΞΩ ΤΟ ΝΑΤΟ ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ – ΕΞΩ ΟΙ ΦΑΣΙΣΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

[11] Ανοιχτή επιστολή προς τους μαθητές

[12] Ανακοίνωση της Συντονιστικής Επιτροπής μαθητών Θεσσαλονίκης: Οι μαθητές γυρνάμε την πλάτη στους φασίστες!

[13] Ηχηρό άκυρο στις ακροδεξιές καταλήψεις ρίχνουν οι μαθητές σε δεκάδες σχολεία και Ο εθνικισμός δεν χωράει στα σχολεία μας. Δίνουμε την αναγκαία απάντηση – ανακοίνωση του Ανυπόταχτου Μαθητή Θεσσαλονίκης.

[14] Τα Πρότυπα Σχολεία λένε «όχι» στις καταλήψεις της 29ης Νοεμβρίου, Ψήφισμα του 15μελούς Συμβουλίου του Πειραματικού Λυκείου του Πανεπιστημίου Πατρών, 4ο Γενικό Λύκειο Κέρκυρας: λέμε όχι σε κάθε μορφή φασισμού, Ανακοίνωση του Μαθητικού Συμβουλίου ΓΕΛ Ιτέας, Μαθητικό Συμβούλιο Εσπερινού ΕΠΑΛ Ρόδου: Καταδικάζει όσους θέλουν να σπείρουν στα σχολεία το φασιστικό και ρατσιστικό δηλητήριο

[15] Οι πληροφορίες για τις παραπάνω δράσεις προέρχονται κυρίως από τις σελίδες facebook της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση, της Πρωτοβουλίας για τον Συντονισμό Σχολείων και Μαθητών Αθήνας και το #schools_are_antifa

[16] Χαρακτηριστικό για το χαρακτήρα των καταλήψεων είναι όσα αναφέρονται σε ρεπορτάζ της Εφημερίδας των Συντακτών: «Αξιοσημείωτο είναι πάντως πως χθες κάποια από τα σχολεία υπό κατάληψη ή δεν υπήρχε ούτε ένας μαθητής μέσα (1ο γυμνάσιο

Μενεμένης, ΓΕΛ Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης Ευόσμου) ή οι καταληψίες ήταν μερικές δεκάδες σε σχολικές μονάδες εκατοντάδων μαθητών (περί τα 30 άτομα κατέλαβαν το 2ο ΓΕΛ Συκεών, ενώ 350 μαθητές έμειναν εκτός!)»

[17] 29-11-18 Σε 13,9% ανήλθε το ποσοστό των καταλήψεων σε Γυμνάσια και Λύκεια

[18] Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (στην κατηγορία Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση για το σχολικό έτος 2016-2017) αλλά και σε αυτά που παρουσιάζονται στο άρθρο Πτυχές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα το 2018 υπάρχουν περίπου 3.400 Γυμνάσια, Λύκεια και ΕΠΑΛ στη χώρα. Οπότε, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ο πανελλαδικός αριθμός των καταλήψεων κυμάνθηκε μεταξύ 460 και 480 σχολείων.

[19] Αποκλειστικό: Πόσα σχολεία έκαναν κατάληψη στην Κεντρική Μακεδονία

[20] Τέτοιες ενέργειες παρουσιάζονται στο site mathites.gr

[21] Διαβασμένοι οι μαθητές για τον φασισμό

[22] Κάτω τα χέρια από τους μαθητές μας! – καταγγελία της Γ’ ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης

[23] Μαθητές ΓΕΛ Λιμένα Θάσου: «Αν θεωρείται φασισμός να αγαπάς την χώρα σου τότε δεχόμαστε τον όρο»

[24] Αναλυτικό ρεπορτάζ εδώ: Σχολική κατάληψη με… χρυσαυγίτικο σκονάκι

[25] Στις 30 Οκτώβρη 2012 ο βουλευτής της Αντ. Γρέγος έκανε μια επίκαιρη ερώτηση στη Βουλή με θέμα «Βανδαλισμοί σε σχολεία από καταληψίες» στην οποία αναφέρει: «Δε νοείται ο χώρος ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος να καθίσταται άσυλο καταληψιών και δραστών αξιόποινων πράξεων. Επιπλέον, είναι ανεπίτρεπτο να επιβαρύνονται οι Έλληνες πολίτες με το κόστος της αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται από μια μικρή μερίδα ατόμων. Οι αστυνομικές αρχές θα πρέπει να προβαίνουν σε εξακρίβωση των στοιχείων των ατόμων αυτών και να παραπέμπονται με την αυτόφωρη διαδικασία, ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να ερευνώνται τυχόν ευθύνες των γονέων για παραμέληση εποπτείας και να ασκείται σε βάρος τους ποινική δίωξη». Αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Στις θέσεις της για την Παιδεία (Οι θέσεις της Χρυσής Αυγής για τον τομέα της Παιδείας – Γενάρης 2015), ένα μείγμα αντιδραστικών και νεοφιλελεύθερων προτάσεων, προκρίνεται, ως τρόπος αντιμετώπισης τέτοιου είδους «βανδαλισμών», η δημιουργία ενός ειδικού σώματος σχολικών ειδικών φρουρών οι οποίοι, σε συνεργασία με τις αστυνομικές αρχές, θα «μεριμνούν» για τη σωστή (και πάντα «εθνική»!)

λειτουργία των σχολείων.

[26] Για παράδειγμα, στην Iskra φιλοξενήθηκε το άρθρο του Δ. Κατσορίδα «13 θέσεις και προσεγγίσεις για το Μακεδονικό ζήτημα» στο οποίο εκφράζονται απόψεις πολύ διαφορετικές από αυτές του Α.Ρ. Ως εκ τούτου, λοιπόν, στο τέλος του άρθρου υπάρχει η εξής σημείωση: *«Είναι ευνόητο, ότι οι απόψεις του αρθρογράφου είναι προσωπικές και δεν εκφράζουν κατ' ανάγκην τις απόψεις της σύνταξης της Iskra».*

[27] Οι μαθητές να απομονώσουν τις νεοφασιστικές και ακροδεξιές παρεμβάσεις στα σχολεία

[28] Στο site του ΜΕΤΑ (ergasianet.gr) υπάρχει μόνο μια ανακοίνωση του ΜΕΤΑ (Για το εθνικιστικό παραλήρημα της ΔΑΚΕ Καθηγητών), δημοσιευμένη στις 30 Νοέμβρη και μια της Πρωτοβουλίας Εκπαιδευτικών Π.Ε. (Παλεύουμε ενάντια στον εθνικισμό και στο φασισμό μέσα και έξω απ' τα σχολεία), στις 29 Νοέμβρη. Πέραν τούτων, ουδέν.

[29] Οι υπογραμμίσεις σε όλα τα αποσπάσματα είναι δικές μου.

[30] Εθνικιστική μαθητική πορεία στον Πύργο Ηλείας

[31] ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΡΕΙΑΣΤΗΝ ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (από το 1:08 του βίντεο μέχρι το 1:22).

[32] Όπως η Ελληνική Σοσιαλιστική Αντίσταση (που αναφέρθηκε πιο πάνω), η Ελληνική Λύση του Κ. Βελόπουλου κ.α. Σε αυτές πρέπει να συμπληρωθεί η στήριξη που παρείχε στις καταλήψεις η ΔΑΚΕ Δ.Ε. (η οποία μιλούσε για δείγμα «εθνικής αφύπνισης» – άλλωστε η ανακοίνωση της ΔΑΚΕ Ε' ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης χρησιμοποίησε αυτούσιο «τουιτάρισμα» του χρυσαυγίτη βουλευτή Χρ. Παππά) και παράγοντες που σχετίζονται με τη ΝΔ και την εκκλησία. Διαβάστε το άρθρο του «Πριν» (2 Δεκέμβρη): Μαθητικό μπλόκο στο φασιστικό ρεσάλτο

[33] Πώς Ανέβηκε το Πανό με το Έμβλημα της Χρυσής Αυγής σε Μαθητική Κατάληψη στην Κρήτη;

[34] Για αυτό το ζήτημα, όσο και για το Μακεδονικό συνολικά, σκοπεύω να επανέλθω σε επόμενο άρθρο.

[35] Αλυτρωτικές αναφορές στο Σύνταγμα της ΠΓΔΜ

[36] Παν. Λαφαζάνης: «Ο Τσίπρας ακολουθεί με δουλικότητα την αμερικανική στρατηγική στο Μακεδονικό»

[37] Ανακοίνωση Αριστερού Ρεύματος της ΛΑΕ: Η Συμφωνία Τσίπρα – Ζάεφ ένα μεγάλο «δώρο» σε ΝΑΤΟ, ΕΕ, ΗΠΑ και Γερμανία

[38] Σύνταγμα της Ελλάδας

[39] Στην προαναφερθείσα συνέντευξή του ο Π. Λαφαζάνης αναφέρει: «υπάρχει μια βλέψη, μια επιδίωξη των Σκοπίων για μια ευρύτερη ενσωμάτωση όλης της Μακεδονίας στην επικράτεια τους. Ο επεκτατισμός δεν είναι κατ' ανάγκη συνυφασμένος με το όνομα κράτους. Βλέπετε η Τουρκία δεν έχει όνομα ούτε Θράκης, ούτε Αιγαίου, ούτε τίποτα, και όμως διεκδικεί με απαράδεκτο τρόπο τα μαλλιά της κεφαλής της. Η Αλβανία επίσης δεν έχει όνομα ελληνικό, ούτε διεκδικεί το όνομα της Ηπείρου, και όμως διεκδικεί την Τσαμουριά». Η ΔτΜ διεκδικεί όλη τη Μακεδονία, η Αλβανία διεκδικεί την «Τσαμουριά», η «δύσμοιρη Ελλάδα» περικυκλωμένη από επίδοξους κατακτητές. Εθνικιστικό παραλήρημα σε πλήρη εξέλιξη.

[40] Την έκθεση μπορείτε να την κατεβάσετε από εδώ

[41] Υψηλό εννέα ετών για τις άμεσες ξένες επενδύσεις στην Ελλάδα το 2017

[42] Μπίζνες στα Σκόπια – Η ελληνική οικονομική επέλαση

[43] Comparison Results of World Military Strengths – Greece and Macedonia

[44] Γιάννης Τόλιος: FYROM και «Μακεδονικό»: Υπάρχει φερέγγυα λύση;

[45] Το Αριστερό Ρεύμα της ΛΑ.Ε. για το πρόβλημα της FYROM

[46] Με αφορμή τη δολοφονία του Κώστα Κατσίφα: Έθνος, Τάξη, Αυταρχισμός. Το άρθρο αυτό, το οποίο πολύ άνετα θα μπορούσε να φιλοξενηθεί σε κάθε ακροδεξιό site, ανήκει στο Βασίλη Φούσκα, καθηγητή Διεθνών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Ανατολικού Λονδίνου. Φαίνεται ότι πρόκειται για νέα «στρατολόγηση» της Iskra γιατί έχει φιλοξενήσει τρία άρθρα του, και τα τρία το Νοέμβρη.

[47] Σκάσε και θα πεις κι ένα τραγούδι…

[48] Αναμέτρηση, Ανασύνθεση – ΟΝΡΑ, Αριστερή Ανασύνθεση, Αριστερή Αντικαπιταλιστική Συσπείρωση, Αριστερή Ριζοσπαστική Κίνηση, Δίκτυο για τα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα, Δικτύωση για την ριζοσπαστική αριστερά, Κόκκινο Νήμα, Ξεκίνημα – Διεθνιστική Σοσιαλιστική Οργάνωση

[49] Από τη Μετάβαση και το Σύγχρονο Κομμουνιστικό Σχέδιο